

Adittapariyaya Sutta

SN 35.28

Discursul Divinului Buddha despre foc

Notă introductivă

Această lucrare o puteți găsi la adresa web:

<http://www.AryaDharma.ro>

(click pentru a o vizita)

Pe acest site veți găsi multe alte traduceri ale unor texte esențiale din Buddha-Dharma, cum ar fi cele ale unor Sutare (discursuri sau învățăături) ale Divinului Buddha, și cele ale unor tratate fundamentale derivate din aceste Sutare.

Toate textele de pe site (inclusiv acest text) sunt disponibile gratuit, se pot descărca gratuit, se pot folosi în mod gratuit, se pot tipări, și se pot distribui ca fișiere sau ca documente tipărite, oricui doriți, dacă și numai dacă nu faceți nicio modificare asupra lor, și dacă și numai dacă le oferiți celorlalți în mod gratuit.

În caz contrar, toate drepturile sunt rezervate.

Dacă aveți nevoie de alte drepturi, de alte formate ale textelor, sau de alte variante, vă rugăm să luați legătura cu noi.

Traducere, prefață, introducere, comentarii, note, îngrijire: Alin Tocaciu

Versiunea: decembrie 2019

Prin virtutea meritelor acumulate prin a traduce, a corecta, a adnota, a comenta, a publica și a răspândi această lucrare, fie ca toate ființele să atingă Trezirea Perfectă.

Prefață

Această Sutra este păstrată în canonul Theravada în Samyutta Nikaya, 35.28.

Împărțirea în capitole este adăugată de către traducător, pentru ușurarea înțelegerii învățaturii, și nu face parte din Sutra originală.

La sfârșitul textului puteți găsi un dicționar care cuprinde cel puțin o parte dintre termenii folosiți în acesta. Dacă aveți nevoie de un dicționar mai cuprinzător, îl puteți găsi în „Discursul despre perfecțiunea înțelepciunii (Prajñāpāramitā Sutra) în 8.000 de versete” sau în „Ghirlanda de nestemate (Ratnāvalī)” a lui Ārya Nagarjuna, lucrări aflate pe aceeași pagină web cu acest text.

Adittapariyaya Sutta

Discursul Divinului Buddha despre foc

Așa am auzit odată¹.

Divinul Buddha sălășluia în Gaya², la Gayasisa, împreună cu o mie de călugări. Acolo le-a vorbit călugărilor:

Totul arde în flăcări

Călugări, totul arde în flăcări. Și ce este acest tot care arde?³

Ochiul arde în flăcări, formele [vizibile] ard în flăcări, conștiința vizuală arde în flăcări, contactul vizual arde în flăcări, și de asemenea tot ce este simțit ca plăcut, sau ca dureros, sau ca nici plăcut și nici dureros, și care apare în dependență de contactul vizual, și aceea arde în flăcări. Cu ce flăcări arde? Arde cu focul lăcomiei⁴, cu focul urii⁵, cu focul iluziei⁶. Mai spun că arde cu naștere, cu îmbătrânire și cu moarte, cu tânguiri, cu dureri, cu jale și cu disperare⁷.

Urechea arde în flăcări, sunetele ard în flăcări, conștiința auditivă arde în flăcări, contactul auditiv arde în flăcări, și de asemenea tot ce este simțit ca plăcut, sau ca dureros, sau ca nici plăcut și nici dureros, și care apare în dependență de contactul auditiv, și aceea arde în flăcări. Cu ce flăcări arde? Arde cu focul lăcomiei, cu focul urii, cu focul iluziei. Mai spun că arde cu naștere, cu îmbătrânire și cu moarte, cu tânguiri, cu dureri, cu jale și cu disperare.

Nasul arde în flăcări, mirosurile ard în flăcări, conștiința olfactivă arde în flăcări, contactul olfactiv arde în flăcări, și de asemenea tot ce este simțit ca plăcut, sau ca dureros, sau ca nici plăcut și nici dureros, și care apare în dependență de contactul olfactiv, și aceea arde în flăcări. Cu ce flăcări arde? Arde cu focul lăcomiei, cu focul urii, cu focul iluziei. Mai spun că arde cu naștere, cu îmbătrânire și cu moarte, cu tânguiri, cu dureri, cu jale și cu disperare.

Limba arde în flăcări, gusturile ard în flăcări, conștiința gustativă arde în flăcări, contactul gustativ arde în flăcări, și de asemenea tot ce este simțit ca plăcut, sau ca dureros, sau ca nici plăcut și nici dureros, și care apare în dependență de contactul gustativ, și aceea arde în flăcări. Cu ce flăcări arde?

Arde cu focul lăcomiei, cu focul urii, cu focul iluziei. Mai spun că arde cu naștere, cu îmbătrânire și cu moarte, cu tânguiri, cu dureri, cu jale și cu disperare.

Corpul⁸ arde în flăcări, obiectele tangibile ard în flăcări, conștiința tactilă arde în flăcări, contactul tactil arde în flăcări, și de asemenea tot ce este simțit ca plăcut, sau ca dureros, sau ca nici plăcut și nici dureros, și care apare în dependență de contactul tactil, și aceea arde în flăcări. Cu ce flăcări arde? Arde cu focul lăcomiei, cu focul urii, cu focul iluziei. Mai spun că arde cu naștere, cu îmbătrânire și cu moarte, cu tânguiri, cu dureri, cu jale și cu disperare.

Mintea arde în flăcări, obiectele mentale⁹ ard în flăcări, conștiința mentală arde în flăcări, contactul mental arde în flăcări, și de asemenea tot ce este simțit ca plăcut, sau ca dureros, sau ca nici plăcut și nici dureros, și care apare în dependență de contactul mental, și aceea arde în flăcări. Cu ce flăcări arde? Arde cu focul lăcomiei, cu focul urii, cu focul iluziei. Mai spun că arde cu naștere, cu îmbătrânire și cu moarte, cu tânguiri, cu dureri, cu jale și cu disperare.

Efectul vederii corecte

Călugări, atunci când un discipol bine instruit vede astfel, el (sau ea) se detașează¹⁰ de ochi, se detașează de forme[le vizibile], se detașează de conștiința vizuală, se detașează de contactul vizual, și se detașează de orice este simțit ca plăcut sau ca dureros, sau ca nici plăcut și nici dureros, și care apare în dependență de contactul vizual.

Călugări, atunci când un discipol bine instruit vede astfel, el (sau ea) se detașează de ureche, se detașează de sunete, se detașează de conștiința auditivă, se detașează de contactul auditiv, și se detașează de orice este simțit ca plăcut sau ca dureros, sau ca nici plăcut și nici dureros, și care apare în dependență de contactul auditiv.

Călugări, atunci când un discipol bine instruit vede astfel, el (sau ea) se detașează de nas, se detașează de mirosuri, se detașează de conștiința olfactivă, se detașează de contactul olfactiv, și se detașează de orice este simțit ca plăcut sau ca dureros, sau ca nici plăcut și nici dureros, și care apare în dependență de contactul olfactiv.

Călugări, atunci când un discipol bine instruit vede astfel, el (sau ea) se detașează de limbă, se detașează de gusturi, se detașează de conștiința gustativă, se detașează de contactul gustativ, și se detașează de orice este simțit

ca plăcut sau ca dureros, sau ca nici plăcut și nici dureros, și care apare în dependență de contactul gustativ.

Călugări, atunci când un discipol bine instruit vede astfel, el (sau ea) se detașează de corp, se detașează de atingeri, se detașează de conștiința tactilă, se detașează de contactul tactil, și se detașează de orice este simțit ca plăcut sau ca dureros, sau ca nici plăcut și nici dureros, și care apare în dependență de contactul tactil.

Călugări, atunci când un discipol bine instruit vede astfel, el (sau ea) se detașează de minte, se detașează de obiectele mentale, se detașează de conștiința mentală, se detașează de contactul mental, și se detașează de orice este simțit ca plăcut sau ca dureros, sau ca nici plăcut și nici dureros, și care apare în dependență de contactul mental.

Atunci când se detașează, el (sau ea) devine lipsit(ă) de dorință¹¹. Odată cu încetarea¹² dorinței, el (sau ea) este Eliberat(ă). Atunci când este Eliberat(ă), apare și cunoașterea că el (sau ea) este eliberat(ă)¹³. El (sau ea) realizează că: „Nașterea este epuizată, viața sfântă a fost trăită până la capăt¹⁴, ceea ce putea fi făcut a fost făcut, în această devenire¹⁵ nu mai este nimic.”

Efectul discursului asupra celor o mie de călugări

Astfel a vorbit Divinul Buddha. Călugării s-au bucurat de cuvintele sale, și le-au aprobat.

În timpul acestui discurs, mințile celor o mie de călugări au fost eliberate de pete¹⁶, și nu au mai fost atașate¹⁷.

Sursa (adaptată): „Adittapariyaya Sutta: The Fire Sermon” (SN 35.28), translated from the Pali by Ñānamoli Thera. Access to Insight (BCBS Edition), 13 June 2010.

<http://www.accesstoinsight.org/tipitaka/sn/sn35/sn35.028.nymo.html>

Note explicative

¹ Ānanda este cel care povestește această Sutra. După Mahāparinirvāṇa lui Buddha, Ānanda a fost cel care a dictat aproape toate învățăturile, pentru a fi transcrise și adunate în cele trei coșuri (Tripiṭaka). Din acest motiv, cele mai multe dintre Sutare încep cu declarația lui Ānanda că a auzit personal această învățătură de la Divinul Buddha sau că, în câteva cazuri, a auzit-o de la o sursă complet demnă de încredere, cum ar fi un Arhat. Cei care au auzit Dharma direct de la Divinul Buddha sunt numiți „Auditori” sau „Ascultători” (Śrāvaka în sanscrită).

² O localitate aflată nu departe de copacul sub care Divinul Buddha a atins Trezirea Perfectă.

³ Urmează enumerarea elementelor celor șase simțuri: organele de simț, obiectele simțite, conștiințele simțurilor și contactele simțurilor. Pe scurt, tot ceea ce este simțit sau perceput, adică întreaga lume aparentă, fără nicio excepție.

⁴ Sau al dorinței, sau al pasiunii.

⁵ Sau al aversiunii.

⁶ Iluzia greșită și încăpățânată. A vedea ceea ce nu există, și a considera drept real. Nu este doar simpla ignoranță, simpla necunoaștere, ci este și presupunere greșită și insistentă. Lăcomia, ura și iluzia sunt cele trei otrăvuri principale.

⁷ Așadar, cu foarte multă suferință.

⁸ Probabil că aici Divinul Buddha se referă în primul rând la piele, care este organul de simț pentru atingere, și în al doilea rând la corp cu tot cu organele interne, deoarece corpul este ca un mare organ de simț pentru atingeri, pentru lovituri (care pot fi simțite cu organele interne), pentru plăcerile senzuale bazate pe modificări chimice, etc.

⁹ Gândurile, ideile, imaginările, obiectele aparente, ființele, fenomenele, etc.

¹⁰ Este dezamăgit(ă) și sătul(ă), se înstrăinează, își pierde interesul față de ochi și față de formele vizuale, față de conștiința vizuală, față de contactul vizual, și față de tot ceea ce este asociat lor, sau care apare și din cauza lor. Dispare atașarea, dorința de a vedea sau de a nu vedea ceva, fie că este plăcut, neplăcut sau indiferent, încetează jinduirea, etc.

¹¹ Dorința (sau pasiunea, sau jinduirea) încetează complet.

¹² Stingerea, oprirea, dispariția.

¹³ O ființă aflată pe stadiul de Arhat, de Eliberat, știe că se află pe acel stadiu, în mod direct și profund, în detaliu, și cu toate consecințele care decurg din a se situa pe acest stadiu.

¹⁴ Acest lucru nu înseamnă că va urma în curând moartea, ci că scopul vieții a fost atins, și că din acest motiv nu mai urmează nimic semnificativ.

¹⁵ Naștere.

¹⁶ De murdării, de agățări, de perturbări.

¹⁷ Nu mai erau agățate, nu mai jinduiau, nu mai doreau. În limbajul specific părții din Dharma numite Mahayana: nu mai aveau revărsări, nu mai aveau baze, nu mai vedeau baze. Adică, prin realizarea Adevărului descris de către Divinul Buddha, cei o mie de călugări au devenit cu toții Arhați, chiar acolo și chiar atunci. Aceasta nu este o exagerare, nici în ceea ce privește numărul lor și nici în ceea ce privește atingerea stadiului de Arhat. Asemenea evenimente extraordinare au avut loc la sfârșitul multor discursuri ale Divinului Buddha, și pentru multe dintre ele sunt disponibile și alte dovezi istorice decât Sutrele.

Dicționar de termeni

AGREGATE (*upādāna-skandha*). Vezi SKANDHA.

ARHAT (*arhan*). Literalmente: „demn de respect”. Sfântul Hīnayāna perfect. El știe ceea ce este folositor pentru propria salvare și este mulțumit temporar cu Trezirea strict pentru sine însuși. O etapă temporară de pe Calea către Buddhitate.

BHIKSU. Un călugăr, cineva care și-a părăsit casa și care a depus jurămintele monastice.

BUDDHA. „Cel Trezit”. Cel care s-a Trezit la Realitate. Termen folosit atât pentru ființa cel mai recent Trezită pe această planetă (Buddha istoric, adică Gautama Siddhartha, numit și Śakyamuni, adică înțeleptul clanului Śakya), cât și pentru orice alte ființe care au ajuns la aceeași stare, la aceeași realizare, despre care se afirmă în Prajñāpāramitā Sutra că sunt într-un număr „infini”. Numit și „Tathāgata”, „Buddha”, „Jina”, „Conducătorul Caravanei”, etc. În traducere se mai folosesc și „Divinul”, „Împlinitul”, „Realizatul”, „Trezitul”, „Nobilul”, „Desăvârșitul”.

CÂMPURILE SIMȚURILOR (*āyatana*). Doisprezece, corespunzând celor șase organe de simț (cele cinci fizice, plus mintea) și obiectelor lor.

CEL-CARE-SĂLĂȘLUIEȘTE-ÎN-PACE (*aranā-vihārin*). O persoană care este lipsită de murdării[le minții] și care astfel este liberă față de pasiune și non-pasiune. Se consideră că Subhūti a atins această stare. Vezi și ARHAT. A patra dintre cele Patru Căi.

DHARMA. 1) Realitatea unică, finală, fundamentală; 2) un eveniment esențialmente real, sau un adevăr; 3) ca reflectat în viață: dreptate, virtute; 4) dacă este scris cu majusculă, învățătura lui Buddha: Doctrină, Scriptură, Adevăr; se referă la învățăturile Buddhiste în general sau, în funcție de context, la o anumită învățătură în particular; unii traducători se referă la acestea ca fiind „doctrina buddhistă”, termen ce sugerează însă îngustime și rigiditate și de aceea în traducere se folosesc alternativ cele două cuvinte, doctrină și învățătură; 5) obiect al celui de-al șaselea organ de simț (al minții); 6) în general, orice entitate perceptibilă sau conceptibilă: fenomen, ființă, obiect, noțiune, însușire, concept, idee, parte, stare, etc.

DISCIPOL, sau ASCULTĂTOR (*śrāvaka*). Cineva care ascultă. Tehnic, numai cei care au auzit (sau ascultat) Legea direct de la Buddha, însă în textele Mahāyāna se folosește asemenea și pentru cei care urmează Hīnayāna.

DIVIN (*bhagavan*). Un epitet al lui Buddha. De asemenea „Cel Binecuvântat”.

FORMA (*rūpa*). Primul dintre cele cinci agregate (*skandha*); materia și energia, considerate ca nefiind diferențiate.

KLEŚA. Tulburările, perturbările mentale, inclusiv o parte din cauzele și efectele lor. Cele trei „otrăvuri ale minții” sau tulburările fundamentale sunt considerate ignoranța (sau iluzia), atașarea și aversiunea, care duc la nenumărate alte perturbări și stări mentale.

NIRVANA. „Încetare”, „stingere”. Calm liniștit, sublim, existență reală, nedistorsionată.

PARINIRVANA. NIRVANA completă, finală, fără rămășițe.

SAMSARA. Cuvânt din limba sanscrită care înseamnă „rătăcire”. Este folosit de către Buddha pentru a descrie rătăcirea ființelor în ciclul renașterilor și morților. Existență ciclică. Potrivit semnificației sale, nu este un „drum” urmat, ci o rătăcire fără o direcție precisă și fără un scop precis. Existența condiționată a vieții obișnuite în care suferința apare deoarece ființa încă are ignoranță, atașare și agresiune (cele trei otrăvuri). Eliberarea, sau Trezirea, sau Iluminarea sunt cuvintele folosite pentru a indica starea de oprire a acestui ciclu care, în absența realizării naturii adevărate a tuturor fenomenelor aparente, continuă la nesfârșit. Vezi NAȘTERE-ȘI-MOARTE.

SKANDHA. Literalmente, „grămezi, agregate”. Cinci: 1) forma, materia, energia, internă sau externă; 2) senzația; a simți un obiect; 3) percepția, înțelegerea, distingerea, recunoașterea; 4) formațiunile mentale, impulsurile, voința; toate tipurile de obiceiuri mentale, gânduri, idei, păreri, prejudecăți, hotărâri; 5) conștiința; cea care cunoaște și discern. Acestea sunt constituențele a ceea ce este considerat în mod greșit ca fiind un sine sau o persoană. În *Samyutta Nikaya*, se zice că Buddha a spus: „O „caleașcă” există pe baza agregării părților și, exact așa, conceptul de „ființă” există atunci când cele cinci agregate sunt disponibile.” Bineînțeles, aceeași analiză se poate aplica și părților caleștii. Deci, așa cum caleașca este de fapt o reificare, o considerare ca fiind real a ceva ce de fapt nu există ca atare, așa este și ideea de sine și la fel și toate dharmele.

Cuprins

Notă introductivă.....	1
Prefață.....	2
Adittapariyaya Sutta	3
Totul arde în flăcări.....	3
Efectul vederii corecte	4
Efectul discursului asupra celor o mie de călugări	5
Note explicative.....	6
Dicționar de termeni.....	8
Cuprins	10